

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីករណីកងកសាង ០០២/២៣-០៤-២០១២-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក (០២)

សំណុំរឿងលេខ: ~~០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-អ.ជ.ស.ដ/អ.ជ.ត.ក (...)~~

ភាគីដាក់ឯកសារ: ក្រុមមេធាវីរបស់លោក នួន ជា

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

ភាសាដើម: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ច.ស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ/Public

ចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឯកសារ

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះ

អាសន្ន

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

**សំណើសុំឲ្យទទួលយកករណីកងកសាងយឺតយ៉ាវ នៃបណ្តឹងសាទុក្ខត្តាមៗប្រទាំងនៃសេចក្តី
សម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាក់ទងនឹងការព្រហ្មទណ្ឌក្រីម ត្រូវបានដាក់ក្នុងកំណត់ហេតុសាលា
លក្ខណ៍អក្សរ និងជាសំឡេង នៃការស្តាប់បម្លើយសាក្សីរបស់ ក.ស.ច.ស**

ដាក់ដោយ:

ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា

ស៊ុន អរុណ

Michiel PESTMAN

Victor KOPPE

Andrew IANUZZI

Jasper PAUW

ព្រ៉ា ផល្លា

Jacqueline GREENE

Scarlet WAGNER

ចម្លងជូន:

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង

Andrew CAYLEY

សហមេធាវីនាំមុខកំណត់ហេតុបណ្តឹងដោះស្រាយ

ពេជ អង្គ

Elisabeth SIMONNEAU-FORT

សំណើ

១. អនុលោមតាមវិធាន ៣៩(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អ.វ.ត.ក (“វិធាន”)¹ និងមាត្រា ៩ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តការដាក់ឯកសារនៅ អវតក (“សេចក្តីណែនាំ”)² មេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ នួន ជា (“មេធាវីការពារក្តី”) សូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (“អជតក”) ឱ្យទទួលស្គាល់សុពលភាពនៃការដាក់ឯកសារយឺតយ៉ាវនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ (“បណ្តឹងសាទុក្ខ”)³ របស់ខ្លួនប្រឆាំងនឹង “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ ដោយអនុលោមតាមវិធាន ៣៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពពុំត្រឹមត្រូវនៅក្នុងកំណត់ហេតុជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ និងជាសំឡេងនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីរបស់ ក.ស.ច.ស” របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង⁴។
២. អនុលោមតាមវិធាន ១០៧(១)⁵ បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវផុតកំណត់នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយនៅថ្ងៃទី ១០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ មេធាវីការពារក្តីបានទទួលការអនុញ្ញាតពី អជតក (តាមរយៈមន្ត្រីច្បាប់របស់ខ្លួន) ឱ្យដាក់ឯកសារជាភាសាអង់គ្លេសនៃបណ្តឹងនៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ និងឯកសារបកប្រែជាភាសាខ្មែរនៅពីរថ្ងៃបន្ទាប់⁶។ នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ មេធាវីការពារក្តីបានចែកចាយឯកសារនៃបណ្តឹងសាទុក្ខទៅគ្រប់ភាគីទាំងអស់ និងក្រឡាបញ្ជីរបស់ អជតក និង អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង តែទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយឯកសារនេះមិនបានដាក់ជាផ្លូវការតាមរយៈការដាក់ឯកសារតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិចនៅ

---

¹ វិធាន ៣៩(៤) ផ្តល់ដូចខាងក្រោម: “តាមរយៈពាក្យសុំរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ឬតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួនអាច (ក) ពន្យារពេលវេលាកំណត់ ដែលខ្លួនបានកំណត់ ឬ (ខ) ទទួលស្គាល់ថា មានសុពលភាព ចំពោះកិច្ចទាំងឡាយណាដែលបានធ្វើក្រោយពីពេលកំណត់ដែលមានចែងក្នុងវិធានផ្ទៃក្នុងនេះត្រូវបានផុតរលត់ប្រសិនបើខ្លួនយល់ឃើញថា ត្រឹមត្រូវសមហេតុផល”។

² មាត្រា ៩ នៃសេចក្តីណែនាំ ចែងដូចខាងក្រោម “ឯកសារអាចដាក់ក្រោយរយៈពេលកំណត់ ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន៣៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ [...] ចៅក្រម ឬអង្គជំនុំជម្រះដែលទទួលបានឯកសារនោះត្រូវសម្រេចថាទទួល ឬមិនទទួលយកឯកសារនោះទោះបីជាឯកសារនោះដាក់យឺតក៏ដោយ។

³ សូមមើល “បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទាក់ទិននឹងភាពពុំត្រឹមត្រូវវាងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាសំឡេង និងការស្តាប់ចម្លើយសាក្សីជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់ ក.ស.ច.ស” ថ្ងៃទី ១៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២។

⁴ ឯកសារលេខ E142/3, ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២, លេខ ERN៖ 00788404-00788411។

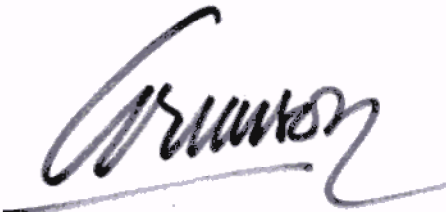
⁵ វិធាន ១០៧(១) ចែងដូចនេះ: “ក្នុងករណីដែលសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បើកឱ្យមានបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ១០៤(៤) (ក) និង(ឃ) បណ្តឹងសាទុក្ខត្រូវធ្វើឡើងក្នុងរយៈពេល ៣០ (សាមសិប)ថ្ងៃ ចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសសេចក្តីសម្រេច ឬ ពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីសេចក្តីសម្រេចនោះ។

⁶ សូមមើល សារអេឡិចត្រូនិចពី Christopher Ryan ទៅ Andrew Ianuzzi ។

ឡើយ រហូតដល់ថ្ងៃទី ២០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ (ជាមួយនឹងឯកសារបកប្រែដែលត្រូវបានបញ្ជប់ និងបញ្ជីឯកសារយោង)។ មេធាវីការពារក្តីទទួលស្គាល់ថាការចែកចាយឯកសារជាមុន មិនអាច ជាការជំនួសការដាក់ឯកសារនោះទេ ប៉ុន្តែការអនុវត្តនេះត្រូវបានប្រើប្រាស់កន្លងមកចំពោះលក្ខ ខណ្ឌវិតត្យុតដែលត្រូវបានធ្វើឱ្យធូរស្បើយដោយអង្គជំនុំជម្រះ។ ការអនុវត្តបែបនេះឆ្លើយតបនឹង ចំណាត់ការមិនត្រឹមត្រូវរបស់មេធាវីការពារក្តីនៅក្នុងសំណើនេះ។ ប៉ុន្តែទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ភាគីនិងអង្គជំនុំជម្រះត្រូវបានជូនដំណឹងទាន់ពេលវេលានូវឯកសារជាភាសាអង់គ្លេសនៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២។ មិនមានការផ្លាស់ប្តូរទៅលើឯកសារនោះទេ⁷។ មេធាវីការពារក្តីទទួល ស្គាល់ថា ការដាក់ឯកសារទាំងពីរភាសាមិនទាន់បានល្អឥតខ្ចោះទេរហូតដល់ថ្ងៃទី ២០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២។

- ៣. ដើម្បីគាំទ្រដល់សំណើនេះ មេធាវីក្តីសូមលើកឡើងថា (១) ភាសាច្បាប់ដើមជាភាសាអង់គ្លេសនៃ បណ្តឹងសាទុក្ខ (ជាថ្មីម្តងទៀតមិនមានការផ្លាស់ប្តូរអ្វីលើឯកសារដែលត្រូវបានចែកចាយ) គឺពិតជា ត្រូវបានបញ្ជប់នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២, (២) ស្មារតី នៃកិច្ចព្រមព្រៀងថ្ងៃទី ១០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២ ត្រូវបានគោរពដោយការចែកចាយឯកសារ, (៣) គ្មានភាគីណាមួយត្រូវបានធ្វើ ឱ្យខូចខាតដោយកាលៈទេសៈបច្ចុប្បន្ននេះទេ, (៤) ពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹង បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវគិតពីថ្ងៃបរិច្ឆេទនៃការដាក់ឯកសារ, និង (៥) ប្រហែលសំខាន់បំផុតនោះ គឺ បណ្តឹងសាទុក្ខលើកឡើងបញ្ហាច្បាប់សំខាន់ៗដែលត្រូវបានដោះស្រាយដោយ អជ្ជតក។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើដល់អង្គជំនុំជម្រះទទួលយកបណ្តឹងសាទុក្ខនេះ ហើយសូមអភ័យទោសចំពោះផលលំបាកដែលបណ្តាលមកពីការដាក់ឯកសារយឺតយ៉ាវ។

សហមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ថា

នួន អុណ

Michiel PESTMAN & Victor KOPPE

⁷ សំគាល់ ប្រការនេះអាចសម្រាលដល់សេចក្តីបាត់បង់ដែលលើកឡើងដោយអង្គជំនុំជម្រះអំពី ភាពខុសគ្នារវាងការចែកចាយជូន និង ការដាក់ឯកសារត្រឹមត្រូវ។